

**STOCKHOLMS
STADSHUS AB**
En del av Stockholms stad

Sid. 1 (38)
2023-05-15

Utfallsrapport Tertianal 1 2023

Stockholms Hamn AB

Innehållsförteckning

Sammanfattande kommentar	3
Analys av ekonomisk utveckling	3
Resultatsammanställning, investeringar & övrigt	3
Analys.....	4
1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	5
1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid.....	6
1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	6
1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst	6
1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet.....	6
1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	6
2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	8
2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	8
2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	18
2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar	19
2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer.....	25
3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	26
3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	26
3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb.....	31
3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med.....	32
3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb.....	32
3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	34
3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	36
3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	37

Sammanfattande kommentar

Stockholm är en sjöfartsstad och hamnarna utgör viktiga gods- och logistiknav för Mälarenregionen. Stockholms Hamnar har, som en av världens största passagerarhamnar med 16 miljoner passagerare ett normalår (2019), också en viktig roll i besöksnäringen när det gäller passagerar- och kryssningstrafiken i Östersjön.

Bolagets anläggningar utgör porten till Stockholm för besökarna och det är viktigt att dessa är trygga, tillgängliga och välkomnande. Hamnarna i Stockholm är betydelsefulla för omställningen till en mer hållbar transportsektor. Hamnens verksamhet ska vara ett föredöme och stimulera klimatsmarta lösningar hos kunder, bland annat vid den nya godshamnen Stockholm Norvik Hamn. Det är också prioriterat att minska utsläppen från fartyg som ligger i hamn i Stockholm, inte minst genom att möjliggöra elanslutningar.

Stockholms Hamnar fullgör sin uppgift genom att säkerställa en väl fungerande hamnverksamhet och förvaltning av kvarvarande byggnader i Stockholm, Nynäshamn inkl Norvik, och Kapellskär.

Bolaget ska medverka till att uppnå ett klimatpositivt Stockholm år 2030 samt till att målen i färdplanen för en fossilbränslefri stad 2040 uppnås. Att minska utsläppen från fartyg som ligger i hamn i staden är därför angeläget.

Analys av ekonomisk utveckling

Resultatsammanställning, investeringar & övrigt

Resultatsammanställning

Nyckeltal	Utfall	Budget	Prognos
Omsättning	221 837	228 375	735 086
Personalkostnader	-45 531	-50 580	-150 021
Rörelsekostnader	-114 661	-126 407	-374 072
Avskrivningar	-70 045	-71 119	-213 008
Finansnetto	-25 234	-30 675	-92 020
Resultat efter finansnetto	-33 559	-50 406	-94 000

Analys avvikelser:

Intäkter: Koncernen Stockholms Hamnars intäkter under de första fyra månaderna uppgick till totalt 222 Mkr. Jämfört med budget är det en minskning sex Mkr. Mot budget är det enbart hamnavgifterna som minskar och det på grund av den negativa volymutvecklingen inom både gods- och passagerartrafiken. Hamnavgifterna motsvarar cirka 50 procent av de totala intäkterna.

Kostnader: Rörelsens kostnader per april 2023 avviker med tolv Mkr jämfört med budget. Differensen mot budget består nästan helt av lägre underhållskostnader som beror på underhållet utförs i större utsträckning under sommarperioden och hösten samt att fastighetsunderhållet har dragits ner i prognosen. Även

driftkostnaderna ligger under budget och beror på att en del av kostnaderna uppstår senare på året. Personalkostnaderna ligger lägre än budget med fem Mkr vilket delvis beror på att rekryteringar inte har kommit igång som väntat, 2023 års lönerevision ännu inte är med i utfallet samt att lönekostnaderna låg för högt i budgeten.

Avskrivningar: Avviker med cirka en Mkr och beror på att justeringar av vilka projekt som kommer att utföras under året och när de kommer bli klara jämfört med vad som lades in i budgeten.

Räntekostnader: Ligger fem Mkr under budgeten och beror på att räntan väntas öka under året så på helåret kommer utfallet att hamna på budgeten.

Investeringar

Nyckeltal		
Summa investeringar	61 380	256 500

De största investeringarna under 2023:

Projekt		P1	Budget
EU-projekt elanslutning Stadsgården		103 Mkr	83 Mkr
Hyresgästanpassning GANT		45 Mkr	0 Mkr
Utveckling kaj 5 Kapellskär		44 Mkr	44 Mkr
EU-projekt Kapellskär		17 Mkr	12 Mkr
Slusskontoret Victoriaslussen		13 Mkr	11 Mkr
Kaj Värtan Exergi		11 Mkr	15 Mkr

Övrigt

Nyckeltal	
Antal anställda	135
Balansomslutning	6 008 654

Antalet månadsanställda per sista december 2023 beräknas uppgå till 141 personer. Det är fyra personer fler än i budget (137) och beror på att sex personer i Kapellskärs hamn gått över från timanställning till deltidsanställning på grund av nya LAS regler. Detta påverkar numerären men inte kostnaderna.

Analys

Koncernens nettoomsättning beräknas i prognosen att uppgå till 735 Mkr, vilket är 73 Mkr lägre än budget men 22 Mkr högre än utfallet 2022. Det första kvartalet för 2023 hamnar på 222 Mkr.

Oroligheterna i omvärld skapar en stor osäkerhet om hur framförallt passagerartrafiken utvecklas. De höga bränslepriserna har fördröjt återstarten av de fartyg och färjelinjer som ställdes in under pandemin. Det är fortsatt en hög tröskel att ta sig över för att få en lönsam återstart. All trafik på linjen Stockholm-Riga är fortsatt inställd tills vidare och ett flertal av de övriga linjerna är påverkade avseende trafik och trafiktätheten.

Kryssningssegmentet har återhämtat sig på världsbasis efter pandemin, men på grund av det rådande omvärldsläget kring Östersjön har trafiken drabbats negativt. Stockholm som destination får generellt en

mycket hög rating bland kryssningspassagerarna. I dagsläget väljer dock många gäster, och då särskilt de amerikanska, att kryssa i andra delar av världen. Det innebär att flertalet av rederierna valt att omplacera en del av sina fartyg ut från Östersjön.

Stockholms Hamnar räknar med att 8,3 miljoner ton gods kommer att passera genom hamnarna under helåret 2023. Det är en minskning med 15 procent jämfört med budgeten samt ett tapp på fem procent jämfört med utfallet 2022. Efter många års stabila godsflöden med små fluktuationer är det nu en inbromsning i godsvolymer. Det är på grund av minskad privatkonsumtion samt en nedgång inom exportindustrin som påverkas av en vikande konjunktur i omvärlden. Marknadsturbulensen innebär också att rederierna gör snabba förändringar i sitt utbud, en del linjer har svårt att nå lönsamhet och fartyg flyttas till andra rutter eller läggs upp på varv. Hamnintäkterna minskar med 70 Mkr i prognosen jämfört med budgeten. 39 Mkr beror på minskade kryssningsanlöp och resterande 31 Mkr på minskat antal passagerare då bland annat Viking Lines fartyg Rosella slutat att gå till Kapellskärs hamn samt minskad gods på färjorna, främst på Tallink Silja samt Hansa Destinations AB i och med att den linjen har pausats.

För att nå långsiktiga intäktsmål är inriktningen att fortsätta arbetet med att förädla de stora magasinerna i Frihamnen. I Stockholm märks en stor omställning av verksamhetsslagen i Frihamnen och med ett märkbart intresse för tre typer av lokalslag; lätt industri, innerstadslogistik samt mindre till medelstora kontor med tillhörande produktionsytor och showroom. I Frihamnen finns stor potential att generellt öka fastighetsvärden och hyresnivåer genom att arbeta med uthyrningar mot nämnda nischer och kluster.

Arbetet med bolagets nya uthyrningsstrategi har under början av 2023 varit framgångsrik. Två större avtal har tecknats, GANT AB samt en kund verksam inom möbelåterförsäljning. Totalt uppgår de till ca 5 400 kvm med tillträde sommaren 2024 respektive våren 2023. Intäkterna minskar däremot med två Mkr i prognosen för hyror och arrenden och beror på att en marginell sänkt förväntan om att lyckas hyra ut i magasin 6 på Frihamnspiren.

De prognostiserade driftkostnaderna på 321 Mkr ökar med sju Mkr jämfört med budgetens 313 Mkr. Det beror främst på ökade kostnader för el.

I prognosen för 2023 minskar personalkostnaderna med två Mkr och beror på ej känd vakans i budgeten samt att timanställda i Kapellskärs hamn har dragits ner på grund av att Viking Line inte längre går till Kapellskär. Även rekryteringar har senarelagts.

Fastighetsunderhållet minskar med sju Mkr och beror på att en fönsterrenoveringen i magasin 3 är flyttad till investering istället för underhåll, där kostnaden låg i budgeten för 2023.

Avskrivningarna minskar med tre Mkr i prognosen jämfört med budgeten och beror på att projekt som inte avslutas förrän år 2024 tar upp en större del av investeringsprognosen jämfört med budgeten, detta gör att andra projekt skjuts lite i tiden. I budgeten lades avskrivningskostnader för eventuellt tillkommande hyresgästpassningar under året, men där det investeringsprojektet som tillkommit på fastighetssegmentet är en större hyresgästpassning för GANT, som löper på till nästa år.

Koncernens resultat efter finansnetto beräknas till minus 94 Mkr att jämföra med minus 25 Mkr i budgeten. Differensen är direkt hänförlig till minskade intäkter för hamnavgifter. Ägarnas krav på Stockholms Hamnar för 2023 är minus 25 Mkr, vilket inte kommer att kunna uppnås.

Under året beräknas upplåningen minska med 868 Mkr jämfört med upplåningen vid ingången av 2023, då den låg på 5 068 Mkr. Med den allt högre låneräntan gör att, trots en lägre skuld, räntekostnaderna tar en betydande del av rörelseresultatet. Räntekostnaderna för prognosperioden, 92 Mkr, är i enlighet med budgeten. Upplåningsräntan för helåret är beräknad till 2,25 procent vilket också är i nivå med den budgeterade på 2,22 procent.

1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Stockholms Hamnar deltar aktivt i arbetet med stadens nya kajstrategi. Flera av aktiviteterna som ingår i planeringen rör möjligheter att stärka kultur-, idrotts- och föreningsliv.

I stadens budget för 2023-2025 har Stockholms Hamnar, tillsammans med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden, i uppdrag att bidra till genomförandet av Stockholms stads kajstrategi, med särskilt fokus på att skapa förutsättningar för stadsliv, rekreation och sjöfart utmed Söder Mälarstrand.

Söder Mälarstrand är en av de kajer där behovet av en översyn och av bättre verksamheter bedöms vara störst. Platsen är med anledning av det utsedd som pilotprojekt som en del i genomförandet av den kajstrategi som kommunfullmäktige fattade beslut om i juni 2022.

Stockholms Hamnar är beställare av pilotprojektet och just nu arbetar hamnen tillsammans med övriga förvaltningar på att ta fram en förstudie över stadslivet utmed Söder Mälarstrand. Förstudien ska sedan ligga till grund för en vision för framtidens Söder Mälarstrand, både på kort och lång sikt.

Ambitionen från hamnens sida är fortfarande att inom fem år fördubbla intäkterna för innerstadssegmentet. För att öka intäkterna behöver till exempel avtalstiderna förlängas för att kunderna ska våga investera i sina verksamheter. Därför är det extra viktigt att göra ett grundligt arbete i visionsarbetet inom pilotprojektet så att Stockholms Hamnar vet vad bolaget vill med innerstadskajerna.

Med anledning av visionsarbetet öppnar hamnen nu upp möjligheten för medborgare, näringsliv och besökare att via en webbdialog, framtagen av företaget Spacescape, spela in sina drömmar och idéer för platsen. Alla inkomna synpunkter kommer sedan att användas i visionsarbetet.

Under sommaren 2023 är parkeringen på Söder Mälarstrand en sommarkaj inom stadens Levande Stockholm-projekt och fylls med bland annat aktiviteter, en mataktör och en sandstrand.

På plats finns redan en ny busshållplats och inom kort ritas ett nytt övergångsställe upp för bättre och säkrare passager och kommunikationer i området. Även den nya elfärjan Zeam, som Stockholms Hamnars kund Torghatten planerar att starta i juni, kommer att bidra till bättre kommunikationer och en mer välbesökt kaj.

Pilotprojektet pågår till och med den sista september 2023.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
 Bidra till tillskapandet av fler badplatser i Stockholm					<p> Fortsatt samordning av arbetet med den nya kajstrategin under ledning av en stadsövergripande styrgrupp. Flera projekt kommer att vara aktuella under året, bland annat vid Strandvägen och Söder Mälarstrand.</p> <p>Analys</p> <p>Arbete pågår med att inför sommaren möta initiativ från olika offentliga och privata intressenter som vill delta i utvecklingen på och vid stadens kajer. Två stycken arbetsgruppsmöten inom förstudien/pilotprojektet om stadsliv, rekreation och sjöfart utmed Söder Mälarstrand har genomförts.</p>
					<p> Idrottsnämnden, kulturnämnden, trafiknämnden, Stockholms Hamn AB och Kulturhuset Stadsteatern AB ska medverka till planering och genomförande av aktiviteter inom ramen för Stadshusets hundraårsjubileum 2023</p> <p>Analys</p> <p>Stockholms Hamnar deltar i den stadsövergripande styrgruppen och kommunikationssamordningen. Arbetet pågår.</p>
					<p> Kommunstyrelsen ska tillsammans med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskydds-nämnden, trafiknämnden,</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB planera för inrättandet av fler strand- och bryggbad där det är lämpligt och kartlägga möjligheterna att anlägga fler vinterbadplatser med möjlighet till bastubad Analys Arbetet pågår och ett första möte har kallats av SLK och genomförts. Arbetsgrupp finns och möten kommer att ske med berörda bolag och förvaltningar.

2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Stockholms Hamnar arbetar aktivt, långsiktigt och strategiskt för en hållbar hamnverksamhet och sjöfart. Miljöarbetet är en integrerad del av den dagliga verksamheten och Stockholms Hamn AB är miljöcertifierat enligt ISO 14001.

För Stockholms Hamnar är det viktigt att förbättra miljöprestandan inom den egna verksamheten och samtidigt samarbeta med rederier, hyresgäster och andra intressenter för att bidra till att även minska deras miljöpåverkan samt för att främja en energi- och miljöeffektiv sjöfart i Stockholms- och Östersjöregionen.

Utgångspunkter för miljöarbetet är identifierade betydande miljöaspekter, ägardirektiv och Stockholms stads gällande miljöprogram med tillhörande handlingsplaner. För verksamheten har en miljö- och klimathandlingsplan beslutats av styrelsen. Syftet med planen är att lägga fast en riktning på medellång och lång sikt, med milstolpar på vägen, som sedan konkretiseras i de årliga verksamhetsplanerna och budgetbesluten. Miljö- och klimathandlingsplanen omfattar följande målområden:

- Minskad klimatpåverkan och lägre utsläpp till luft 2040
- Minskade negativa effekter av ljudnivåer
- Inga utsläpp av fossil koldioxid från truckverksamhet 2025
- Helt fossilfri egen verksamhet 2030
- Effektivare energianvändning i anläggningarna 2027 (-10 %)
- Ökad återvinning av avfall 2027 (85 %)
- Hållbar mottagning av svart- och gråvatten

Inom ramen för ovanstående planeras aktiviteter för 2023 gällande bland annat fortsatt utbyggnad av elanslutning av fartyg vid kaj, utveckling av miljöincitament, dialog med kunder och andra aktörer kring elektrifiering och alternativa bränslen för att uppnå en fossilbränslefri sjöfart och hamnplan, förutsättningar för ökad kollektivtrafik på vatten, minskade ljudstörningar från hamnverksamhet och sjöfart, fortsatt energieffektivisering och ökad återvinning av avfall.

Samverkan med andra aktörer nationellt och internationellt samt ett innovativt angreppssätt är viktiga framgångsfaktorer. Även fortsatt stöd i form av extern finansiering från staten och EU är nödvändigt för att kunna uppnå tydliga miljöförbättrande resultat.

Energieffektivisering

Stockholms Hamnar arbetar aktivt med att energieffektivisera verksamheten på kort och lång sikt.

Åtgärder som pågår för att minska specifika anläggningars energiåtgång

- Frånkoppling av fasadbelysning på terminalbyggnader
- Avstängning/dimring av hamnplansbelysning
- Justering av tid som ventilationsaggregat och belysning är i gång

Långsiktiga åtgärder för en effektiv energianvändning

- Minska fjärrvärme och fjärrkyla i förhållande till uppvärmda/kylda kvadratmeter
- Öka egenproduktion av el, primärt via solceller
- Minska användning av el för egen verksamhet
- Installera energilager om 1-3 MWh

Solceller

Stockholms Hamnar satsar på egen elproduktion genom att ha solcellsanläggningar i Frihamnen, Värtahamnen, Nynäshamns hamn, Stockholm Norvik Hamn och Kapellskärs hamn. Ambitionen är att öka produktionen av solel med 100 procent fram till 2026.

Effektivare energianvändning i Stockholms Hamnars verksamhet

Basår/målnivå		
2018	2023	2027
35,56 kWh/tusen kr	-5%	-10%

Stockholms Hamnars verksamhet som helhet är fossilfri senast år 2030

Nuläge/målnivå		
2022	2025	2030
500 ton	400 ton	0 ton

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
 1. Minskade utsläpp av					 Fortsatt utveckling av incitament i form av

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
växthusgaser och luftföroreningar från sjöfartskunderna inom Stockholms Hamnars hamnområden (enligt miljö- och klimathandlingsplan)					<p>miljödifferentierade hamnavgifter.</p> <p>Analys</p> <p>Utvecklingsarbete pågår, bland annat avseende miljödifferentierade hamnavgifter för kryssningsfartyg som kan elansluta respektive inte kan elansluta vid kaj.</p>
					<p>🟢 Genomförande av åtgärder för utbyggnad av elanslutning av fartyg vid kaj.</p> <p>Analys</p> <p>Projekt för elanslutning av fartyg vid kaj pågår i Kapellskär (färjetrafik), Stadsgården (kryssningsfartyg) och i Nynäshamn (färjetrafik).</p>
					<p>🟢 Genomförande av åtgärder till följd av teknikutveckling och kundernas satsningar.</p> <p>Analys</p> <p>Aktiv dialog med kunder och samarbetspartners kring teknikutveckling pågår. Analys av behov av åtgärder utvärderas fortlöpande.</p>
 2. Minskade negativa effekter av ljudnivåer från sjöfartskunder och hamnverksamhet inom Stockholms Hamnars hamnområden (enligt miljö- och klimathandlingsplan)					<p>🟢 Genomförande av bullerdämpande åtgärder i hamninfrastruktur.</p> <p>Analys</p> <p>Behov analyseras fortlöpande och åtgärder genomförs vid behov.</p>
					<p>🟢 Genomförande av åtgärder för utbyggnad av elanslutning av fartyg vid kaj.</p> <p>Analys</p> <p>Projekt för elanslutning</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					<p>av fartyg vid kaj pågår i Kapellskär (färjetrafik), Stadsgården (kryssningsfartyg) och i Nynäshamn (färjetrafik).</p> <p>🟢 Nära samarbete med ansvariga förvaltningar inom berörda kommuner. Analys</p> <p>Stockholms Hamn har ett nära samarbete med ansvariga förvaltningar inom berörda kommuner.</p> <p>🟢 Utvecklade incitament och aktiv dialog med sjöfartskunderna. Analys</p> <p>Utvecklingsarbete och en aktiv kunddialog pågår fortlöpande.</p> <p>🟢 Utveckling av nya metoder att hantera buller. Analys</p> <p>EU-ansökan inskickad för stöd till arbete med innovativa metoder att hantera buller.</p>
<p>🌍 3. Inga utsläpp av fossil koldioxid från Stockholms Hamnars truckverksamhet år 2025 (enligt miljö- och klimathandlingsplan)</p>	<p>🌍 🟢 Utsläpp av fossil koldioxid (ton) från truckverksamheten Analys</p>			200	<p>🟢 Ökad användning av hållbar biodiesel. Analys</p> <p>Stockholms Hamnars arbetsfordon kör på HVO100 från början av 2023.</p> <p>🟢 Ökat användande av truckar som drivs icke-fossilt. Analys</p> <p>Dialog förs med truckleverantörer kring möjligheter för modeller med eldrift och vätgasdrift.</p>
<p>🌍 4. Stockholms Hamnars verksamhet</p>					<p>🟢 Användande av fjärrvärme med</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
som helhet är fossilfri senast år 2030 (enligt miljö- och klimathandlingsplan)					<p>successivt minskad fossil andel.</p> <p>Analys</p> <p>Utfasning av fossil andel i fjärrvärmens genomförs enligt Stockholm Exergis handlingsplan.</p>
					<p>🟢 Förändringar i Stockholms Hamnars fordonsflotta.</p> <p>Analys</p> <p>Förändringar pågår enligt plan och i enlighet med stadens riktlinjer för inköp av fordon.</p>
					<p>🟢 Införande av modern mötes- och resepolicy.</p> <p>Analys</p> <p>Befintliga riktlinjer för resor i tjänsten (reviderades 2022) tillämpas. När en resa planeras ska bästa möjliga alternativ väljas med hänsyn till kostnad, tidsåtgång och miljöpåverkan.</p>
					<p>🟢 Krav i upphandling av transporttjänster.</p> <p>Analys</p> <p>Miljökrav på fordon och drivmedel ställs i alla relevanta upphandlingar av transporttjänster.</p>
<p>🏠 5. Effektiv energianvändning i Stockholms Hamnars verksamhet (enligt miljö- och klimathandlingsplan)</p>	<p>🏠 Köpt energi för värme, tappvarmvatten, komfortkyla samt fastighetsel (enligt Boverkets definition för fastighetsenergi) per kvadratmeter A-temp (kWh/m2)</p> <p>Analys</p>			99,5 kWh/m2	<p>🟢 Energieffektiviseringsarbete hos leverantör av drift och förvaltning.</p> <p>Analys</p> <p>Dialog och samarbete pågår med leverantör av drift och förvaltning.</p> <p>🟢 Åtgärdsplan för energieffektivisering.</p> <p>Analys</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					<p>Pågående arbete med energistrategi och åtgärdsplan.</p> <p>🟢 Ökad egenproduktion av el. Analys</p> <p>Projektering påbörjad för ökad egenproduktion av el.</p>
<p>🔧 6. Ökad andel avfall från Stockholms Hamnars verksamhet som materialåtervinns eller återanvänds (enligt miljö- och klimathandlingsplan)</p>	<p>🔧 🟢 Andel avfall till materialåtervinning/återanvändning Analys</p>			80 %	<p>🟢 Förändrat arbetssätt internt för ökad återanvändning och materialåtervinning. Analys</p> <p>Riktlinjer med högre krav på hantering av bygg- och rivningsavfall har införts.</p> <p>🟢 Utvecklat samarbete med anlitad avfallsentreprenör. Analys</p> <p>Utvecklingsarbete pågår fortlöpande med anlitad avfallsentreprenör.</p>
<p>🔧 7. Hållbar mottagning av svart- och gråvatten från fartyg i alla Stockholms Hamnars hamnar (enligt miljö- och klimathandlingsplan)</p>					<p>🟢 Innovativa lösningar för hantering av svart- och gråvatten. Analys</p> <p>Möjligheter till innovativa lösningar för hantering av svart- och gråvatten utvärderas fortlöpande.</p>
					<p>🟢 Samsyn mellan Stockholms Hamnar, berörda rederier och kommuner kring hantering av svart- och gråvatten. Analys</p> <p>Aktiv dialog kring hantering av svart- och gråvatten genomförs fortlöpande med rederier, Stockholms stad samt kommunerna i Nynäshamn och</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
 Aktivt delta i arbetet med internationella miljööverenskommelser och standardiseringar					<p>Norrköping,</p> <p> Stockholms Hamnar deltar regelbundet i ett flertal nationella och internationella hamnätverk med fokus på miljö. En aktiv dialog pågår med andra relevanta aktörer (t.ex. kunder och energi/bränsleleverantörer) kring gemensamma utvecklingsfrågor.</p> <p>Analys</p> <p>Ett aktivt deltagande i nationella och internationella hamnätverk med fokus på miljö (Sveriges Hamnar, Baltic Ports Organisation och European Sea Ports Organisation) pågår fortlöpande. Även en aktiv dialog med kunder och samarbetspartners pågår fortlöpande.</p>
 Arbeta för att möta en ökad efterfrågan av laddstationer för den kommersiella sjötrafiken					<p> Genomföra en aktiv kunddialog kring möjliga åtgärder till följd av teknikutveckling och kundernas satsningar. Även samverkan med en rad aktörer inom till exempel Elektrifieringspakten.</p> <p>Analys</p> <p>Aktiv dialog med kunder och samarbetspartners kring teknikutveckling pågår fortlöpande.</p>
 Arbeta för en ökad återvinning av avfall och för att användningen av plast ska minska					<p> Deltaga i stadens arbete för ett cirkulärt byggande.</p> <p>Analys</p> <p>Stockholms Hamnar deltar i arbetsgruppen för ett cirkulärt byggande.</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					<p>▶ Förändrat arbetssätt internt för ökad återanvändning och materialåtervinning. Analys</p> <p>Riktlinjer med högre krav på hantering av bygg- och rivningsavfall har införts.</p>
					<p>▶ Utvecklat samarbete med anlitad avfallsentreprenör. Analys</p> <p>Utvecklingsarbete pågår fortlöpande med anlitad avfallsentreprenör.</p>
<p> Fortsätta arbetet med energieffektivisering och utveckling av den egna produktionen av energi</p>					<p>▶ Energieffektiviseringsarbete hos leverantör av drift och förvaltning. Analys</p> <p>Dialog och samarbete pågår med leverantör av drift och förvaltning.</p>
					<p>▶ Åtgärdsplan för energieffektiviseringar. Analys</p> <p>Pågående arbete med energistrategi och åtgärdsplan.</p>
					<p>▶ Ökad egenproduktion av el. Analys</p> <p>Projektering påbörjad för ökad egenproduktion av el.</p>
<p> Fortsätta arbetet med miljödifferiering av hamnavgifter och stimulera och underlätta elanslutning av färjor och kryssningsfartyg i hamn</p>					<p>▶ Fortsatt utveckling av incitament i form av miljödifferierade hamnavgifter. Analys</p> <p>Utvecklingsarbete pågår, bland annat avseende miljödifferierade hamnavgifter för kryssningsfartyg som</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					<p>kan elansluta respektive inte kan elansluta vid kaj.</p> <p> Genomförande av åtgärder för utbyggnad av elanslutning av fartyg vid kaj.</p> <p>Analys</p> <p>Projekt för elanslutning av fartyg vid kaj pågår i Kapellskär (färjetrafik), Stadsgården (kryssningsfartyg) och i Nynäshamn (färjetrafik).</p>
<p> Tillsammans med kommunstyrelsen och miljö- och hälsoskydds nämnden identifiera klimatrelaterade sårbarheter i sin verksamhet och ta fram kostnadseffektiva förebyggande åtgärder</p>					<p> Klimatanpassningar görs vid behov i relevanta bygg- och anläggningsprojekt.</p> <p>Analys</p> <p>Behov av klimatanpassningar analyseras fortlöpande i aktuella bygg- och anläggningsprojekt.</p>
	<p> El- och värmeproduktion baserad på solenergi</p> <p>Analys</p> <p>Projektstart framflyttad.</p>			1 200 MWh	
	<p> Köpt energi i stadens verksamheter</p> <p>Analys</p>			26 GWh	
	<p> Minskning av CO2e till 2023</p> <p>Analys</p>	8 000 CO2e		8 000 CO2e	<p> Fortsatt utveckling av incitament i form av miljödifferenterade hamnavgifter.</p> <p>Analys</p> <p>Utvecklingsarbete pågår, bland annat avseende miljödifferenterade hamnavgifter för kryssningsfartyg som kan elansluta respektive inte kan elansluta vid kaj.</p> <p> Genomförande av åtgärder för utbyggnad</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					<p>av elanslutning av fartyg vid kaj</p> <p>Analys</p> <p>Projekt för elanslutning av fartyg vid kaj pågår i Kapellskär (färjetrafik), Stadsgården (kryssningsfartyg) och i Nynäshamn (färjetrafik).</p> <p> Genomförande av åtgärder till följd av teknikutveckling och kundernas satsningar.</p> <p>Analys</p> <p>Aktiv dialog med kunder och samarbetspartners kring teknikutveckling pågår. Analys av behov av åtgärder utvärderas fortlöpande.</p>
	<p> Relativ energieffektivisering i stadens verksamheter</p> <p>Analys</p>			5 %	
					<p> Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Stockholm Stadshus AB, Stockholm Vatten och Avfall AB, Stockholms Hamn AB och Stockholm Exergi ansvara för stadens samlade koordinering för att genomföra uppförandet av nytt kraftvärmeverk samt tillse att relevanta ersättningsytor ordnas så som bad- och båtplats. En oberoende granskare ska tillsättas för att följa arbetet under genomförandeprocessen, och rapportera till staden hur arbetet fortlöper ur miljö- och klimatsynpunkt med särskilt fokus på</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					dricksvattenförsörjning en Analys Mark- och miljödomstolen har beslutat att inte ge tillstånd till anläggande och drift av energianläggning och hamn i Lövsta.
					 Ta fram målbild för Stockholm Norvik Hamn som energinod med fokus på CCS. Analys Arbetet är påbörjat. Projektet Norvik Infrastructure CCS East-Sweden (NICE) syftar till att presentera en eller flera hållbara och kostnadseffektiva systemlösningar för en regional koldioxidinfrastruktur i Östra Mälardalen inför slutlig geologisk lagring. NICE är en första genomförbarhetsstudie som genomförs gemensamt av Stockholms Hamnar (projektledare) och 7 stycken energibolag. Flera av företagen har redan tidsatta planer och projekt på implementering av CCS. Ansökan för NICE inskickad till Energimyndigheten i mars månad. Stockholms Hamnar har en intern projektgrupp som tittar på olika lösningar för att möjliggöra CCS i Stockholm Norvik Hamn.

2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

Stockholms Hamnar arbetar med åtgärder för ökad biologisk mångfald i den utsträckning det är möjligt i hamnområden - mark och byggnader. Under 2023 planeras för planteringar som främjar biologisk mångfald

samt ett innovativt projekt med så kallade kajbalkonger.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					<p>🟢 Ge ökade förutsättningar för biologisk mångfald i Stockholms Hamnars planteringar och gröna ytor.</p> <p>Analys</p> <p>Investerings-beslut kring en innovationssatsning på biologiska mångfald i linje med Stockholms kajstrategi har tagits. Tillsammans med trafiknämnden och idrottsnämnden tas en kajbalkong fram för initialt Söder Mälarstrands kaj. Kajbalkongen som byggnads-modul syftar till att bidra till en mer vegetationsrik kaj med ett friskt bestånd av fiskar i kombination med vistelseplats för stockholmare och besökare.</p>

2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

Stockholms Hamnar har en viktig roll i omställningen mot ett mer miljö- och klimatsmart transportsystem. Förutom insatser inom den egna verksamheten och sjöfarten i övrigt, prioriterar bolaget insatser för att främja en överflyttning av transporter från väg till sjö och järnväg och en ökad elektrifiering av godstransporterna på land. I Stockholm finns även en potential till ökad andel kollektivtrafik på vatten och samarbetet inom staden och med regionen i dessa frågor ska intensifieras.

Stockholms Hamnar disponerar i befintligt markavtal och i ägda byggnader över cirka 590 parkeringsplatser. Bolaget har ett uppsatt mål om att minst 10 procent av platserna ska vara försedda med laddningsmöjlighet innan sista december 2023. I en första etapp under 2022 upprättades laddplatser i anslutning till bolagets egna verksamhet för att möjliggöra fossilfria transporter mellan bolagets anläggningar. Därutöver placeras laddstationer i Frihamnen för att bolagets kunder ska hålla möjlighet att ladda sitt elfordon i anslutning till arbetsplatsen. Idag har Stockholms Hamnar cirka 40 stycken laddplatser och väntas ha cirka 60 stycken vid årets slut.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
 Bistå i trafiknämndens					<p>🟢 Genomföra en aktiv kunddialog kring möjliga åtgärder till</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
<p>uppdrag med elektrifiering av transportsektorn, bland annat genom Elektrifieringspakten</p>					<p>följd av teknikutveckling och kundernas satsningar. Även samverkan med en rad aktörer inom till exempel Elektrifieringspakten.</p> <p>Analys</p> <p>Fortsatt dialog med rederier, åkerier och lastbilstillverkare om laddinfrastruktur i våra hamnar. Rundabordssamtal har anordnats med politiker och intressenter för att samverka för det fortsatta arbetet. Projekten för elanslutningar för kryssningsfartyg i Stadsgårdskajen pågår, samt utredningsarbete inför laddning av kollektivtrafik på vatten.</p>
<p> Fortsätta verka för att genom stärkt sjöfart avlasta vägnätet från transporter på land, till exempel genom arbetet med insjöfart till Mälarhamnar AB</p>	<p> Totala godsvolymer (kton).</p> <p>Analys</p> <p>Minskning av totala godsvolymer i prognosen jämfört med budget 2023 beror på minskad privatkonsumtion samt en nedgång inom exportindustrin som påverkas av en vikande konjunktur i omvärlden.</p>	2 093	8 346	9 782	<p> Aktivt arbeta för att stärka insjöfarten.</p> <p>Analys</p> <p>Samverkan är formerad för närmre samarbete med Mälarhamnar AB. Ett högnivåmöte genomfördes under våren inom ramen för Trafikverkets uppdrag att samla aktörer för förstärkt inlandssjöfart.</p> <p> Aktivt arbete för nya godsvolymer och</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					<p>överflytt från väg till sjö och spår med särskilt fokus på Stockholm Norvik Hamn. Jobba för att utöka antalet tågvagnar.</p> <p>Analys</p> <p>Arbetet med rederier och varuägare fortsätter. Positiv ökning av volymerna med Stena Line över Stockholm Norvik Hamn. Den nya tågoperatören TX Logistik ökar frekvensen till 5 avgångar i veckan och ett samarbete med tågoperatören Cargonet möjliggör tågförbindelse mellan Norvik och Oslo.</p>
 I genomförandet av Kajstrategi för Stockholms stad tillsammans med berörda nämnder sträva efter att effektivt och serviceinriktat möta intresset för etableringar och deltagande i utvecklingen av stadens kajer					<p> Fortsatt samordning av arbetet med den nya kajstrategin under ledning av en stadsövergripande styrgrupp. Flera projekt kommer att vara aktuella under året, bland annat vid Strandvägen och Söder Mälarstrand.</p> <p>Analys</p> <p>Arbete pågår med att inför sommaren möta initiativ från olika offentliga och privata intressenter som vill delta i utvecklingen på och vid stadens kajer. Två stycken arbetsgruppsmöten inom förstudien/pilotprojektet om stadsliv, rekreation och sjöfart utmed Söder Mälarstrand har genomförts.</p>
 I samverkan med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden bidra till					<p> Fortsatt samordning av arbetet med den nya kajstrategin under ledning av en stadsövergripande styrgrupp. Flera projekt</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
genomförandet av Stockholms stads kajstrategi med särskilt fokus på att skapa förutsättningar för stadsliv och rekreation utmed Söder Mälmarstrand					<p>kommer att vara aktuella under året, bland annat vid Strandvägen och Söder Mälmarstrand.</p> <p>Analys</p> <p>Arbete pågår med att inför sommaren möta initiativ från olika offentliga och privata intressenter som vill delta i utvecklingen på och vid stadens kajer. Två stycken arbetsgruppsmöten inom förstudien/pilotprojektet om stadsliv, rekreation och sjöfart utmed Söder Mälmarstrand har genomförts.</p>
 Samverka med regionen kring planering för utökad kollektivt resande på stadens vatten samt kring förbättrad sammanbindning mellan olika färdslag					<p> Samverkan med trafikkontoret och Region Stockholm för att åstadkomma ytterligare kollektivtrafik på vatten i Stockholm.</p> <p>Analys</p> <p>Dialoger pågår med regionen kring eventuellt nya linjedragningar och förutsättningar som krävs för dessa. Olika mötesforum pågår med trafikkontoret och regionen.</p>
 Skapa förutsättningar för utbyggnaden av kollektivtrafik på vatten, i samråd med Region Stockholm					<p> Samverkan med trafikkontoret och Region Stockholm för att åstadkomma ytterligare kollektivtrafik på vatten i Stockholm.</p> <p>Analys</p> <p>Dialoger pågår med regionen kring eventuellt nya linjedragningar och förutsättningar som krävs för dessa. Olika mötesforum pågår med trafikkontoret och regionen.</p>
 Utredda vilka					<p> Genomföra en aktiv kunddialog kring</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
åtgärder som bör genomföras för att bidra till en utveckling mot fossilbränslefri sjöfart					<p>möjliga åtgärder till följd av teknikutveckling och kundernas satsningar. Även samverkan med en rad aktörer inom till exempel Elektrifieringspakten.</p> <p>Analys</p> <p>Fortsatt dialog med rederier, åkerier och lastbilstillverkare om laddinfrastruktur i våra hamnar.</p> <p>Rundabordssamtal har anordnats med politiker och intressenter för att samverka för det fortsatta arbetet.</p> <p>Projektet för elanslutningar för kryssningsfartyg i Stadsgårdskajen pågår, samt utredningsarbete inför laddning av kollektivtrafik på vatten.</p>
 Verka för bättre tågtrafikmöjligheter till och från Norvik					<p> Aktivt arbete för nya godsvolymer och överflytt från väg till sjö och spår med särskilt fokus på Stockholm Norvik Hamn. Jobba för att utöka antalet tågvagnar.</p> <p>Analys</p> <p>Arbetet med rederier och varuägare fortsätter. Positiv ökning av volymerna med Stena Line över Stockholm Norvik Hamn. Den nya tågoperatören TX Logistik ökar frekvensen till 5 avgångar i veckan och ett samarbete med tågoperatören Cargonet möjliggör tågförbindelse mellan Norvik och Oslo.</p>
 Öka den fysiska tillgängligheten vid hamnens verksamhetsområden					<p> Tillgängligheten till hamnområden ingår i den övergripande utredningen av hamnkapacitet i enlighet med</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					<p>ägardirektiv. Analys</p> <p>Tillgängligheten till hamnområden ingår i den övergripande utredningen av kajkapacitet som genomförs tillsammans med Exploateringskontoret. Arbetet pågår.</p>
					<p> Exploateringsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, miljö- och hälsoskydds-nämnden, trafiknämnden och Stockholms Hamn AB ta fram en stadsövergripande masshanteringsstrategi Analys</p> <p>Stockholms Hamnar deltar i arbetet med att ta fram en stadsövergripande masshanteringsstrategi .</p>
					<p> Exploateringsnämnden , fastighetsnämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter AB, Mässfastigheter AB, SISAB, Stockholm Vatten och Avfall AB, Stockholms Hamn AB, Stockholms Stads Parkerings AB och S:t Erik Markutveckling AB ska redovisa arbetet i enlighet med målen för elektrifiering Analys</p> <p>Ett möte i initierats av Trafikkontoret. Stockholms Hamnar har påbörjat arbetet med att uppnå målet om elektrifiering genom</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					att angöra bland annat flera laddplatser. Arbetet pågår.

2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

Stockholms Hamnar arbetar aktivt, långsiktigt och strategiskt för en hållbar hamnverksamhet och sjöfart. Miljöarbetet är en integrerad del av den dagliga verksamheten och Stockholms Hamn AB är miljöcertifierat enligt ISO 14001. För verksamheten har en miljö- och klimathandlingsplan beslutats av styrelsen. Minskade utsläpp är en central del av handlingsplanen (se ovan).

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
 Arbeta för att minska ljudstörningar i syfte att främja hamnära stadsutveckling					<p> Öka kunskapen om fartygsbuller från färjor och kryssningsfartyg.</p> <p>Analys</p> <p>Workshops och kontrollmätningar kommer att genomföras under året.</p>
 Inom ramen för svenskt och europeiskt klimatkontrakt 2030 arbeta med utvecklade samarbeten, innovativa arbetsätt och en ökad externfinansiering från staten och EU för att åstadkomma en snabbare klimatomställning					<p> Stockholms Hamnar deltar regelbundet i ett flertal nationella och internationella hamnätverk med fokus på miljö. En aktiv dialog pågår med andra relevanta aktörer (t.ex. kunder och energi/bränsleleverantörer) kring gemensamma utvecklingsfrågor.</p> <p>Analys</p> <p>Ett aktivt deltagande i nationella och internationella hamnätverk med fokus på miljö (Sveriges Hamnar, Baltic Ports Organisation och European Sea Ports Organisation) pågår fortlöpande. Även en aktiv dialog med kunder och samarbetspartners pågår fortlöpande.</p>

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
	 Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system Analys			100 %	
					 Trafiknämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och Stockholm Hamn AB samordna implementeringen av lagändringar gällande nedskräpningsavgifter och producentansvar för tobaksvaror Analys Stockholms Hamn AB är med i en arbetsgrupp för samordning kring implementeringen.

3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Arbetet fortsätter under 2023 med att ha kostnadskontroll samt att ha fokus på intäkter genom att titta på nya affärer/kunder samt prissättning och noggrann löpande uppföljning av volym- och intäktsutveckling ur ett kundperspektiv. Stockholms Hamnar stärker vidare bolagets prioriteringsförmåga fortlöpande med en tydlig koppling mellan kostnader och framtida intäktsmöjligheter samt avseende investeringar. För att ge förutsättningar för kloka prioriteringar av vilka investeringar som ska genomföras samordnas alla investeringar och underhåll över två Mkr i ett investerings- och underhållsråd. Rådet har som främsta uppgift att vara rådgivande åt VD, som ytterst har beslutsrätten för projekt upp till tio Mkr. För alla projekt skapas ett projektdirektiv med fakta om projektet och för alla projekt över två Mkr görs en investeringskalkyl. När projekten är avslutade återrapporteras de till investerings- och underhållsrådet med förklaringar på eventuella avvikelser. Även arbetet med att löpande uppdatera den detaljerade 10-årsplan för investeringar som bygger på bland annat på ägarkrav, miljökrav samt affärsmässiga behov fortsätter. Stockholms Hamnar påbörjade även ett arbete under 2022, som kommer att avslutas under 2023, med att sätta upp en process för långsiktig planering av bolaget underhåll. Detta för att kunna underhålla bolagets

anläggningar löpande och i tid, på detta sätt inte skapa en underhållsskuld.

Under 2022 var Stockholms Hamnar med på Stadens upphandling av ett gemensamt budgetverktyg. Under hösten 2023 kommer systemet att implementeras hos Stockholms Hamnar. Ett nytt budgetverktyg kommer att stärka bolagets ekonomi, säkerställa en mera korrekt budget samt effektivisera budgetarbetet på bolaget.

Stockholms Hamnar arbetar kontinuerligt med att hålla ner bolagets kostnader. Exempel på arbeten som ska göras under 2023 är bland annat att effektivisera bevakningen av våra hamnar genom att utreda bemanningsstruktur och eventuell växling till teknisk övervakning. Detta kan på sikt ge minskade bevakningskostnader. Söka nya möjligheter i användningen av ITS, Hamnens digitala logistikverktyg, som till exempel effektivare flöden på hamnplan och automatisk incheckning. Optimering av hamnytan i Nynäshamn för Destination Gotlands incheckade enheter och öka antalet trailerplatser på befintlig yta i Stockholm Norvik Hamn och på så sätt kunna ta in mera gods på redan befintlig yta.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
 Fortsätta arbetet med att utveckla och förädla bolagets fastigheter, vårda byggnader som har kulturhistoriska värden, samt effektivisera driften av byggnader och anläggningar	 Hyresintäkter (Mkr) Analys Hyresintäkterna är två Mkr lägre på grund av att uthyrningen i magasin 6 på Frihamnspiren inte kommer ske så snabbt som det hade hoppats på i budgeten.	44 mnkr	133	135	 Fortsatt arbeta med att säkerställa leverans och effektivisering av driften av outsourcingen inom fastighetssegment. Analys Stockholms Hamnar har löpande avstämningar med driften av outsourcingbolaget där en genomgång görs av vad som har gjorts och vad som behövs göras framöver. En löpande dialog. Kontinuerlig utvärdering av fastighetsentreprenaden och förstärkningar där brister upptäcks. Stockholms Hamnar ser för tillfället över outsourcingbolaget och troligen kommer leverantören av driften att bytas ut under 2023 för att vi ska få bästa möjliga leverans.
 I samverkan med exploateringsnämnden utreda sitt långsiktiga behov av hamnkapacitet i Stockholm i syfte att säkra sjöfartens behov, öka kollektivtrafiken på vatten och bidra till stadsutveckling. Utredningen ska					 En övergripande utredning av sjöfartens framtida utveckling och behov av hamnkapacitet i regionens hamnar och hamndelar genomförs, i samverkan med berörda intressenter inom staden. Analys

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
inkludera möjligheter att utveckla och tillgängliggöra Masthamnen.					Arbete med en övergripande utredning av sjöfartens framtida utveckling och behov av kajkapacitet i samklang med stadsutveckling m.m.har påbörjats i samverkan med bland annat Exploateringskontoret.
 Medverka till planering och genomförande av aktiviteter inom ramen för Stadshusets hundraårsjubileum 2023					 Delta i planeringen samt genomförandet av Stadshusets hundraårsjubileum 2023. Analys Stockholms Hamnar deltar i den stadsövergripande styrgruppen och kommunikationssamordningen. Arbetet pågår.
 Skapa goda förutsättningar för att kryssningstrafiken fortsatt ska kunna utvecklas och vara en del av tillväxten för regionen tillsammans med Stockholm Business Region AB					 Stockholms Hamnar och Visit Stockholm samarbetar aktivt för att lyfta fram Stockholm som en kryssningsdestination bland annat genom att medverka gemensamt på de stora mässorna för kryssningskunderna. Analys Medverkan vid den stora kryssningsmässan i Florida tillsammans med Visit Stockholm är genomförd. Stockholms Hamnar har fördjupat samarbetet med andra kryssningsdestinationer i Östersjön, sedan S:t Petersburg har fallit bort som destination för kryssningskunderna.
 Tillsammans med Stockholm Business Region marknadsföra Stockholm som destination på de finländska och baltiska marknaderna	 Antal färjepassagerare (tusental). Analys De höga bränslepriserna har	1 234	7 179	7 842	 Utökad samarbetet med Stockholm Business Region med syfte att marknadsföra Stockholm som destination på den finska marknaden. Analys

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
	<p>fördröjt återstarten av de fartyg och färjelinjer som ställdes in under pandemin. Det är fortsatt en hög tröskel att ta sig över för att få en lönsam återstart. All trafik på linjen Stockholm-Riga är fortsatt inställd tills vidare och ett flertal av de övriga linjerna är påverkade avseende trafik och trafiktätheten.</p>				<p>Stockholms Hamnars samarbete med Visit Stockholm för att marknadsföra Stockholm som färjedestination mot den finska marknaden har fortsatt och en kampanj mot finska passagerare startar under våren.</p> <p> Arbeta med att få till en ny linje till Värtaterminalen - dialog både med nya och befintliga kunder.</p> <p>Analys</p> <p>Det aktiva säljarbetet för att få en ny linje till Värtahamnen har lett till en ny linje till Åland och Gotland med start våren 2024.</p>
	<p> Andel administrations- och indirekta kostnader</p> <p>Analys</p> <p>Rapporteras på helåret.</p>			17 %	
	<p> Andel investeringsprojekt vars genomförandebeslut är i god överensstämmelse med inriktningsbeslut</p> <p>Analys</p> <p>Stockholms Hamnar har inga investeringar som har investeringsutgifter som överstiger 300 mnkr.</p>	100 %		100 %	
	<p> Avvikelse investeringsbudget, %</p> <p>Analys</p> <p>Investeringsbudgeten i prognosen har ökat i</p>	28,25 %	256,5 mnkr	200 mnkr	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
	och med att en större hyresgästanpassning har tillkommit sen budgeten gjordes. Den tillkommande investeringen kommer att generera ökade hyresintäkter från och med 2024.				
	  NKI fastigheter Analys NKI'n görs under våren och resultatet är klart juni 2023.			65	
	  NKI sjöfart Analys NKI'n görs under våren och resultatet är klart juni 2023.			71	
	  Omsättning Stockholm Norvik Hamn (Mkr). Analys Intäkterna för godset har minskats ner på grund av lågkonjunkturen.	26	93	94	
	  Resultat efter finansnetto(mnkr) Analys Resultatet har försämrats på grund av lågkonjunkturen, höga bränslepriser med pausade avgångar samt att kriget i Ukraina fortsatt påverkar kryssningssegmentet.	-34	-94	-25	
	  Rörelsemarginal innan avskrivningar, %. Analys De minskade intäkterna för Stockholms Hamnar påverkar möjlighet att nå budgetens årsmål för rörelsemarginalen.	28		35	

3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

Stockholms Hamnar bidrar fortsatt till att skapa goda förutsättningar för regionens näringsliv vilket också är positivt för arbetsmarknaden. Stockholms Hamnar tar in extrapersonal under sommaren och kryssningssäsongen, den absoluta majoriteten är ungdomar. Antalet ligger runt 35 personer som erbjuds sommarjobb. Det är arbetsuppgifter av skiftande karaktär, t ex som kryssningsvärdar, trädgårdsarbetare och slussvakter.

Liksom tidigare somrar tar Hamnen emot cirka 42 ungdomar som får feriejobb via Arbetsmarknadsförvaltningen. Hamnen rekryterar för närvarande också en tekniksprångare till hösten 2023.

Stockholmsjobb och kommunala visstidsanställningar har Stockholms Hamnar ingen möjlighet att ta emot under 2023 i och med att verksamheten fortsatt är påverkat efter Covid-19 och kriget i Ukraina, all fokus ligger fortsatt på att få igång verksamheten till ett normalläge.

Stimulera tillväxt och företagsamhet - Stockholms Hamnar och Visit Stockholm bidrar genom att arbeta för fler linjer, anlop och passagerare inom färje- och kryssningstrafiken. Detta bidrar till fler företag som livnär sig på turism, till exempel hotellen verksamhet, städning etc får fler uppdrag. Kryssnings- och färjepassagerarna bidrar också till att näringslivet i Stockholm går bättre, t ex handlarna i Gamla stan och city.

Förbättra service, tillgänglighet och myndighetsutövning - I Stockholms Hamnars projektverksamhet finns alltid tillgänglighetsfrågorna med. Stockholms Hamnars webbplats har tillgänglighetsanpassats. Stockholms Hamnar arbetar kontinuerligt med att främja sjöfartskunderna - från färjor till kunderna vid våra innerstadskajer. Inom fastighetsverksamheten försöker Stockholms Hamnar att skapa ett sjöfartskluster.

Attraktivare miljöer och bättre framkomlighet - Stockholms Hamnar arbetar fortsatt i linje med den i Kommunfullmäktige beslutade Kajstrategin. En del i den omfattar hur Stockholms Hamnar ska tillgängliggöra kajerna för invånare och turister.

Öka tillgången till arbetskraft med relevant kompetens - Stockholms Hamnar deltar i Tekniksprånget (rekryterar för närvarande en tekniksprångare) samt deltar i Arbetsmarknadsförvaltningens workshoppar.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
	 Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb Analys	0 st	0 st	0 st	
	 Antal tillhandahållna platser för feriejobb Analys Utfallet kommer under sommarperioden.	0	42	42 st	
	 Antal tillhandahållna platser för kommunala visstidsanställningar Analys	0	0	0 st	

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
	 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb Analys	0	0	0 st	
	 Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi Analys	0 st	0	0 st	

3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

Stockholms Hamnar har ett nära samarbete med berörda kommuner för att hamnverksamheten ska kunna samexistera med staden och så att en väl anpassad stadsutveckling kan möjliggöras, bland annat med avseende på buller. För Stockholms del sker under 2023 en särskild utredning av sjöfart, hamnkapacitet och möjligheter till hamnnära stadsutveckling.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
 Medverka till att stadens mål om bostadsbyggande uppfylls samtidigt som den rörliga sjötrafiken och möjligheten att utveckla hamnverksamheten för transport- och besöksnäring värnas					 En övergripande utredning av sjöfartens framtida utveckling och behov av hamnkapacitet i regionens hamnar och hamndelar genomförs, i samverkan med berörda intressenter inom staden. Analys Arbete med en övergripande utredning av sjöfartens framtida utveckling och behov av kajkapacitet i samklang med stadsutveckling m.m.har påbörjats i samverkan med bland annat Exploateringskontoret.

3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Inom Stockholms Hamnar råder en mycket bra företagskultur. Det senaste året har man arbetat med en gemensam vision som tagits fram tillsammans med medarbetarna. Visionen En hamn i rörelse - levande, modern och lönsam - är implementerad i organisationen men arbetas vidare med bland både chefer och

medarbetare.

Stockholms Hamnar har en organisation med lång erfarenhet och med många kompetenta specialister. Ansvar och befogenheter styrs i befattningsbeskrivningar samtidigt som medarbetarna har möjlighet att styra sitt arbete inom tydliga ramar och utifrån sin kompetens. Att vara en attraktiv arbetsgivare står högt på agendan där tillit är en viktig komponent.

Kompetensutveckling sker utifrån verksamhetens behov. Under ett år sker både chefskollegium och olika bolagskonferenser för att ge information om verksamheten och dela lärandet i företaget.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
 Attraktiv arbetsplats					
	  Aktivt Medskapandeindex Analys Stockholms Hamnar arbetar med att se över vad som har sänkt AMI och tar fram en åtgärdsplan där det behövs inom bolaget.	81		83	 Säkerställa Stockholms Hamnar som en attraktiv arbetsplats genom att se över anställningsförmånerna , utveckla introduktion vid nyanställning samt tillsammans med enhet Kommunikation arbeta för att hålla visionsfrågorna aktuella hos chefer och medarbetare. Analys Stockholms Hamnar arbetar fortsatt för att vara en attraktiv arbetsplats. Anställningsförmånerna är uppdaterade och introduktionen ses för närvarande över. HR och Kommunikation samarbetar för att fortsätta hålla visionen och de aktiviteter som ska uppnås under 2023 levande hos medarbetare och chefer.
	  Sjukfrånvaro Analys	2,8 %	4 %	4 %	
	  Sjukfrånvaro dag 1-14 Analys	2,2 %	3 %	3 %	
					

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					<p>✓ Periodisk genomgång av behörigheter i ekonomisystemet har genomförts</p> <p>Analys</p> <p>Arbetar utifrån rutinbeskrivningen för Agresso M7's övergripande behörighetsadministration och har gjort en genomgång av användarna med hjälp av rapporten TG212 halvårsvis. Från och med tertial 2 2020 har Stockholms Hamnar valt att ändra om rutinen och genomför numera rutinen tre gånger per år (samband med de tre tertialen). Utöver detta sker löpande avslut av användare när en anställning avslutas. Rutinen ovan pågår under hela 2023.</p>

3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Stockholms Hamnar har en väl etablerad säkerhetsorganisation och prioriterar säkerhetsarbetet i samtliga delar av verksamheten. Bolaget deltar aktivt i stadens arbete kring förstärkt förmåga avseende civil beredskap samt arbetar aktivt inom ramen för Samverkan Stockholmsregionen.

Stockholms Hamnar fortsätter att stärka det systematiska informationssäkerhetsarbetet genom att utveckla och implementera den lokala hanteringsanvisningen som nu är fastställd av bolagets vd. Anvisningen beskriver hur bolaget ska arbeta i linje med ledningssystemet för informationssäkerhet, detta genom att tydliggöra rollbeskrivningar och ansvarsområden kopplade till informationssäkerhet och dataskydd. Hur arbetet följs upp och fördelas framgår i handlingsplan för informationssäkerhet- och dataskyddsarbete. En viktig del av informationssäkerhetsarbetet är också det fortsatta arbetet med informationsklassningar och arbete i linje med verksamhetens förvaltningsmodell PM3. Verksamheten fortsätter genomförandet av utbildningar och kunskapshöjande åtgärder, både stadsgemensamt och internt. Arbetet syftar till att stärka medvetenheten att informationssäkerhet gäller alla medarbetare och att ett särskilt ansvar ligger på utpekade informationsägare.

Stockholms Hamnar har under en längre tid arbetat med sin förmåga att upprätthålla sin verksamhet även i störda lägen. Som ett bolag inom Stockholms Stad har hamnen följt gällande rutiner och riktlinjer för arbetet med risk-och sårbarhets analyser.

Stockholms hamnar har sedan tidigare ett antal implementerade åtgärder för att begränsa den effekt som störningar skulle kunna innebära för verksamheten och tredje man. Verksamhetens förmåga att upprätthålla

verksamhetens kontinuitetstest inom ramen för den övningsverksamhet som Stockholm Hamnars krisledning löpande genomför.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
	 Andel elektroniska inköp Analys			80 %	
	 Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts Analys			80 %	
					 Effektivisera bevakningen av våra hamnar - Genom att utreda bemanningsstruktur och eventuell växling till teknisk övervakning. Analys Stockholms Hamnars avtal med nuvarande bevakningsleverantör löper ut 31/12-2023. Upphandling av ny leverantör pågår. Marknadens förmåga att leverera denna typ av omfattande och komplexa uppdrag i en orolig omvärld har visat sig begränsad. I samråd med tillsynsmyndigheten Transportstyrelsen och de leverantörer som är aktuella pågår en dialog om hur bevakningsförmågan skall säkerställas.
					 Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för framtida kriser och civilt försvar, både i den egna

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					<p>verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan</p> <p>Analys</p> <p>Stockholms Hamnar har de resurser och kompetenser som krävs. Hamnen är representerade och deltar på samtliga nivåer av samverkan inom ramen för SSR.</p>
					<p> Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning</p> <p>Analys</p> <p>Under ledning av Stadsledningskontoret arbetar Stockholms Hamnar med att upprätta en krigsorganisation, vilken kommer att fastställas under Q2 2023.</p>
					<p> Upprätthålla säkra farleder - Fjärrövervakning av statusen på SSA (sjössäkerhetsanordning), bojar och prickar.</p> <p>Analys</p> <p>I dagsläget har Stockholms Hamnar kopplat upp ett sjömärke. Förhoppning är att hamnen skall ha sjömärke nummer två uppkopplat innan semestrarna. Därefter ska arbetet utvärderas.</p>

3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

Stockholms Hamnar arbetar löpande med att skapa en trygg miljö kring våra hamnar. Vid Värtaterminalen

har hamnen byggt om taxifilen för att öka tryggheten för passagerarna som kommer med färjorna och kryssningsfartygen. Under 2023 arbetas fortsatt med kamerabevakning samt fasadbelysning på våra magasin för att öka tryggheten. Stockholms Hamnar verkar även för att ha kvar det LOV 3-område som beviljats i Värtahamnen och för en vidare dialog om eventuella utökningar. Hamnen utvecklar löpande sin kameraövervakning, både för skydd av verksamheten och som en trygghetsåtgärd för personal, kunder och allmänhet. Utöver kameraövervakning har Stockholms Hamnar stationär eller ronderande bevakning i och omkring våra hamnanläggningar och våra terminalbyggnader.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Aktivitet
					 Kommunstyrelsen ska i samråd med idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsdelsnämnderna, trafiknämnden och Stockholms Hamnar AB utreda för- och nackdelar med att avskaffa det generella badförbudet och istället införa badförbud på lämpliga platser Analys En kontorsremiss från SLK är besvarad i ärendet.

3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

Stockholms Hamnars avyttring av byggnaderna under de senaste åren (2020 och 2021) ger staden möjlighet till ytterligare kulturliv - genom till exempel Banankompaniet, Stadsgårdsterminalen och Stora Tullhuset på Stadsgården.

Genom sin verksamhet med gods- och passagerartransporter bidrar Stockholms Hamnar till handel mellan Sverige och Finland och de baltiska länderna på andra sidan Östersjön samt den handel som kommer från bland annat Asien och via containerterminalen i Stockholm-Norvik. Genom passagerarverksamheten bidrar Stockholms Hamnar till att människor från andra länder har möjlighet att besöka och uppleva Stockholm. Inom miljöarbetet sker en rad projekt där forskning har sin bas, bland annat ses eventuellt möjligheten över om att eventuellt använda en vätgastruck som då ska tas fram och anpassas för verksamheten. Stockholms Hamnar är också delaktiga i en rad internationella organisationer: Baltic Ports Organisation, Espo och Pianic.

Stockholms Hamnar har sedan 2012 hållbarhets-redovisat enligt GRI. Detta innebär att genom sin intressent- och väsentlighetsanalys hitta de största avtrycken som Stockholms Hamnar gör genom sin verksamhet. Några delar som är i fokus är arbetsförhållanden hos Stockholms Hamnars leverantörer (att ha ansvarstagande leverantörer), att vara en attraktiv arbetsgivare för sina anställda, att sköta dialogen kring diskrimineringsfrågor löpande och delta i givet funktionshinderråd med andra bolag inom Stockholms stad.

Stockholms Hamnar genomför varje år en lönekartläggning för att säkerställa att ingen kvinna har för låg lön i förhållande till en man på samma nivå av tjänst.

Få saker i Stockholms Hamnars verksamhet riktar sig mot barn och barnrättsarbete. Men under 2023 kommer Stockholms Hamnar att arbeta för att implementera den av kommunfullmäktige beslutade kajstrategin. Strategin har utvecklats av trafikkontoret och Stockholms Hamnar i samarbete med flera av stadens förvaltningar och bolag. Den handlar om hur staden bättre kan tillvarata den potential som kajerna erbjuder samt hur kajerna kan skapa mervärde till stockholmare och besökare, inom områdena:

- Mat, dryck och handel
- Resor och transporter
- Bad, rekreation och motion
- Evenemang och urban flanering
- Kultur och samskapande

Strategin innehåller dessa fokusområden och ett antal planeringsprinciper som sammantaget ligger till grund för att skapa förutsättningar att utveckla stadens kajer till mer levande mötesplatser, tillgängliga för folkliv, restauranger och caféer. Samtidigt ska goda förutsättningar ges till sjöfartens utveckling och behov. Strategin innehåller också en bilaga med lokala utvecklingsmöjligheter för ett antal kajer samt lyfter ett antal innovativa idéer framtagna av ungdomar.

Kajstrategin påtalar vikten av en bred samverkan inom staden för levande vistelsezoner, förstärker betydelsen av gestaltning med hög kvalitet, flexibel användning av kajerna året runt, samt drift och underhåll för trygga och levande kajer för alla.

Strategin lyfter även behovet av samverkan mellan det offentliga, näringslivet och medborgarna och riktar sig till redan verksamma aktörer utmed stadens kajer och till alla som vill bidra till att skapa mer stadsliv vid kajerna. Med gemensamma krafter finns möjligheten att stärka kajernas attraktionskraft som mångfunktionella vistelseplatser.